

Statens Kunstråd: Vigtigt at hele kunststøtteområdet efterses

Statens Kunstråd ser frem til, at der nu endelig iværksættes en udredning af det danske kunststøttesystem. Ministeren har lyttet til Statens Kunstråds anbefalinger om at se på de mange overlapninger og knopskydninger i systemet.

Pressemeddelelse

"Det er rigtig godt, at kunststøttesystemet nu skal ses efter i sømmene", siger Mads Øvlisen, formand for Statens Kunstråd, i anledning af, at kulturminister Per Stig Møller har nedsat et udvalg, der skal analysere det danske kunststøttesystem med fokus på Statens Kunstråd og Statens Kunstfond. "Man må så blot håbe, at hele kunststøttesystemet bliver omfattet af analysen, og at resultatet bliver til andet og mere end blot endnu en analyse. Min største bekymring er, at udvalget med det noget blødt formulerede kommissorium, nøjes med alene at se på råd og fond. Vi mener, det er afgørende, at vi inddrager hele kunststøtteområdet, ellers får vi ikke det overblik og den gennemsigtighed, som er så nødvendig for at få det bedste ud af kunststøtten"

Rådet har i længere tid peget på behovet for en politisk debat om kunststøtten og på behovet for en gennemgribende analyse af kunststøttesystemet som grundlag for bedre at kunne fremme kunsten i Danmark. Det har ført til en dialog med kulturministeren, og i sidste uge afleverede Rådet fem konkrete anbefalinger til at styrke kunststøtten i Danmark til ministeren. Anbefaling nummer et var netop at give hele kunststøttestrukturen et længe påkrævet serviceeftersyn. Rådet forventer at anbefalingerne, som bygger på de erfaringer Statens Kunstråd og dets udvalg har gjort sig i de seneste fire år, vil indgå i udvalgets arbejde.

Efter Kunstrådets opfattelse er det nye udvalg særdeles vigtigt, fordi det kan være første skridt på vejen til at få lavet en samlet vision for hele kunststøttesystemet. Siden Statens Kunstfonds oprettelse i 1964 har politikerne på baggrund af enkeltstående forlig og ønsker, øremærkede støttemidler og særlige bevillinger skabt en række statslige støtteorganer, organisationer, underudvalg, paneler og institutter," men dette er snarere sket efter knopskydningsprincippet end ud fra en grundlæggende og ambitiøs idé med investeringen i at fremme kunsten", tilføjer Mads Øvlisen.

I to nabolande, England og Norge, er der skabt markante politiske visioner for at gøre kunsten tilgængelig for flere borgere, og der er her sikret mulighed for at skabe forskningsbaseret viden om kunststøtten. Men det mangler vi i Danmark. Her har den kunstpolitiske debat hovedsageligt drejet sig om enkeltstående redningsaktioner for lukningsruede institutioner rundt om i landet, frem for langsigtede strategier.

Formand for Statens Kunstråd Mads Øvlisen tilføjer:

”Vi mener, det er på tide at modernisere kunststøttesystemet og få set hele det samlede kludetæppe af ordninger og støtteorganer igennem. Der er så meget, der virker rigtig godt, og det skal vi bygge videre på, men vi skal også skille os af med uhensigtsmæssighederne. Vi er derfor glade for, at ministeren nu har nedsat et udvalg, hvis opgave netop er at se grundigt på kunststøttesystemet. Det vil give grundlag for, at politikerne kommer på banen med bud på klare visioner for området, så vi får den debat om kunststøtten, vi trænger til.”

Yderligere oplysninger

Kommunikationsmedarbejder i Kunststyrelsen Mette Lynge Hansen, tlf. 26 14 15 27

Sekretariatschef for Statens Kunstråd Martin Vive Ivø, tlf. 24 84 27 62

Statens Kunstråds fem anbefalinger til kulturministeren

1. Giv kunststøttestrukturen et serviceeftersyn. Den nuværende kunststøttestruktur er præget af en mangfoldighed af ordninger, knopskydninger, særhensyn og historiske omstændigheder, som ikke nødvendigvis længere sikrer det bedste kunststøttesystem.

Statens Kunstråd anbefaler derfor, at der foretages en analyse af det samlede kunststøttesystem med forslag til en eventuel revision for at sikre en tidssvarende, gennemskuelig og effektiv støttestruktur. Det bør særligt sikres, at armlængdeprincippet, som på nuværende tidspunkt gennemhulles af øremærkninger og forskellig praksis fra sag til sag, tydeliggøres og gennemføres konsekvent i både stat og kommuner.

2. Alle skal kunne møde kunsten.

Kunsten skal støttes på sine egne præmisser, men publikums mulighed for at komme i kontakt med kunsten skal øges i et samarbejde mellem kunstneriske institutioner og formidlere.

Særligt skal børn og unge møde kunsten som en selvfølgelig og integreret del af deres uddannelsesforløb. Den australske forsker Anne Bamford konkluderer i rapporten ”The ildsjæl in the classroom”, at en kunst-rig undervisning (art-rich education) udvikler børnenes kreative potentialer, samtidig med at det styrker indlæringsvevnen generelt og fantasi, selvudfoldelse og selvtillid hos den enkelte elev. De praktisk-musiske fag bør styrkes i skolen og på seminarierne, ligesom børnene som minimum bør sikres at møde professionel kunst hvert år.

Statens Kunstråd anbefaler derfor et tæt og konkretiseret samarbejde mellem Kulturministeriet og Undervisningsministeriet bl.a. på baggrund af Bamford-rapportens anbefalinger.

3. Statens Kunstråd skal rådgive kulturministeren, Folketinget, kommunerne og andre, der træffer beslutninger, der kan fremme kunsten.

Statens Kunstråd anbefaler, at rådet som foreskrevet i Lov om Statens Kunstråd i langt højere grad inddrages som rådgiver for at styrke kunstfagligheden i den statslige og kommunale støttepolitik. F.eks. bør rådet inddrages i Kulturministeriets kommunale og regionale kulturaftaler.

4. Grundlaget for kunststøtten bør kvalificeres yderligere.

Der er i Danmark mangel på relevant forskningsbaseret viden om kunststøtteområdet.

Statens Kunstråd anbefaler derfor, at der oprettes en forskningsenhed, som kan levere dokumentation og specifikke analyser af det kunstsociologiske område.

5. Har Statens Kunstråd den rette struktur?

I forlængelse af sine overvejelser om behovet for en analyse af den samlede danske kunststøttestruktur har rådet stillet spørgsmål ved, om den nuværende konstruktion af og rammebetingelser for Statens Kunstråd er de bedste til at sikre initiativ og nyskabelse til gavn for kunsthvervet?

Rådet har drøftet forskellige mulige tiltag såsom:

- indgåelse af en flerårig politisk aftale om den samlede økonomiske ramme samt de overordnede mål for rådets støtte
- et opgør med de politiske øremærkninger af dele af kunststøttemidlerne
- en omfordeling af bevillingerne til råd og udvalg, samt
- en ændring af rådets rolle til et overordnet strategisk organ.

Rådet er delt i spørgsmålet om den bedste konstruktion, men det vil være naturligt, at de mulige løsninger blev vurderet i den anbefalede analyse af kunststøttestrukturen.